

Ενημερωτικός Οδηγός

για τον Αναπτυξιακό Νόμο (4399/2016)

**ΜΕ ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ**

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εισαγωγή.....	5
Ο Αναπτυξιακός Νόμος 4399/2016.....	6
Γενικές αρχές εφαρμογής.....	6
Δικαιούχοι των ενισχύσεων.....	7
Ποια επενδυτικά σχέδια ενισχύονται;.....	7
Ποιοι κλάδοι ενισχύονται;.....	8
Μη ενισχυόμενοι τομείς.....	8
Είδη Ενισχύσεων.....	9
Ο Χάρτης των Περιφερειακών Ενισχύσεων.....	10
Ενίσχυση Μεγάλων Επιχειρήσεων.....	10
Ειδικές Κατηγορίες Ενισχύσεων – άρθρο 12.....	11
Επιλέξιμες Δαπάνες.....	12
Καθεστώτα ενίσχυσης.....	14
Περιγραφή και προϋποθέσεις εφαρμογής των βασικών Καθεστώτων Ενίσχυσης.....	14
Τα κίνητρα των βασικών Καθεστώτων Ενίσχυσης.....	15
Λοιπά Καθεστώτα Ενίσχυσης.....	16
Ο κλάδος του Τουρισμού στον Αναπτυξιακό Νόμο.....	18
Εισαγωγή.....	18
Ποια επενδυτικά σχέδια είναι επιλέξιμα;.....	18
Ενισχύσεις για τον εκσυγχρονισμό και την ίδρυση Ξενοδοχειακών Μονάδων.....	19
Ο κλάδος της Βιομηχανίας στον Αναπτυξιακό Νόμο.....	20
Εισαγωγή.....	20
Ποια επενδυτικά σχέδια είναι επιλέξιμα;.....	20
Ενισχύσεις στον τομέα της Βιομηχανίας.....	21
Ο Αγροτικός τομέας στον Αναπτυξιακό Νόμο.....	23
Εισαγωγή.....	23
Ποια επενδυτικά σχέδια είναι επιλέξιμα;.....	23
Ενισχύσεις στον Αγροτικό Τομέα.....	25
Πώς υποβάλλω αίτηση στον Αναπτυξιακό Νόμο;.....	26
Εισαγωγή.....	26
Τι υποβάλλω;.....	26
1. Αρχική Αίτηση Υπαγωγής.....	26
2. Φάκελος Τεκμηρίωσης/Κατάλογος απαιτούμενων εγγράφων και δικαιολογητικών.....	27
3. Οικονομοτεχνική Μελέτη.....	28
4. Ερωτηματολόγιο με ψηφιακή υπογραφή.....	28
Κατάλογος Επιλέξιμων Δαπανών.....	29
Εισαγωγή.....	29
Ενδεικτική περιγραφή εργασιών ανά κατηγορία δαπάνης.....	31
1. Επιλέξιμες Δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων.....	31
2. Επιλέξιμες Δαπάνες Εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων.....	39

Εισαγωγή

Ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος (Ν. 4399/2016), ψηφίστηκε τον Ιούνιο του 2016 και ενεργοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2016. Είναι εναρμονισμένος με το Σχέδιο Ανασυγκρότησης της Χώρας και έχει ως στόχο να δομήσει η Ελλάδα «brand name» αλλάζοντας με αυτόν τον τρόπο τη θέση της στον παγκόσμιο χάρτη.

Βασικές προτεραιότητες του Νόμου είναι:

- Η ενίσχυση της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας
- Η υποστήριξη μειονεκτικών περιοχών
- Η αύξηση της απασχόλησης
- Η προώθηση των συνεργασιών (π.χ. δημιουργία δικτύων, clusters κ.α.)
- Η ενίσχυση της εξωστρέφειας και της καινοτομικότητας
- Η αύξηση του μεγέθους των επιχειρήσεων (ενθάρρυνση συγχωνεύσεων)
- Η τεχνολογική αναβάθμιση και ανταγωνιστικότητα
- Η επανεκβιμηχάνιση της χώρας
- Η προσέλκυση ξένων επενδύσεων

Ο σκοπός του παρόντος οδηγού είναι η ενημέρωση των ενδιαφερόμενων επενδυτών για τους όρους και τις προϋποθέσεις ένταξης στον Αναπτυξιακό Νόμο και η καθοδήγησή τους αναφορικά με τη διαδικασία υποβολής του φακέλου υπαγωγής. Πιο αναλυτική αναφορά γίνεται στους κλάδους του τουρισμού της μεταποίησης και του αγροδιατροφικού τομέα. Ο παρών οδηγός εκπονήθηκε από την DIADIKASIA Business Consulting Σύμβουλοι Επιχειρήσεων Α.Ε. και αποτελεί μέρος του ενημερωτικού υλικού που δημοσιεύεται στο πόρταλ 360° FUNDING της Τράπεζας Πειραιώς.

Ο Αναπτυξιακός Νόμος 4399/2016

Γενικές αρχές εφαρμογής

Ο Αναπτυξιακός Νόμος 4399/2016 αποτελεί το βασικό εργαλείο της χώρας για την ενίσχυση των δραστηριοτήτων υφιστάμενων επιχειρήσεων, καθώς και για την ίδρυση νέων μονάδων κάθε μεγέθους (μικρή, μεσαία και μεγάλη επιχείρηση), δίνοντας έμφαση:

- στη δημιουργία καινοτομικών, εξωστρεφών και βιώσιμων επιχειρήσεων,
- στην ενίσχυση μικρομεσαίων και νεοσύστατων επιχειρήσεων,
- στην ενίσχυση της απασχόλησης,
- στην ενίσχυση των συνεργασιών.

Τα κίνητρα ενίσχυσης του νέου Αναπτυξιακού Νόμου περιλαμβάνουν φορολογική απαλλαγή (επί των κερδών προ φόρων) ή/και επιχορήγηση ή ενίσχυση του μισθολογικού κόστους νέων θέσεων εργασίας. Η συμμετοχή της επιχείρησης στο κόστος της επένδυσης γίνεται είτε με ίδια κεφάλαια (χωρίς ελάχιστο όριο) είτε με εξωτερική χρηματοδότηση (δανεισμό).

Ελάχιστος συνολικός προϋπολογισμός επενδυτικού σχεδίου

Ανάλογα με το είδος και το μέγεθος της επιχείρησης, το ελάχιστο ύψος του επενδυτικού σχεδίου διαμορφώνεται ως ακολούθως:

- Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.), Ομάδες Παραγωγών, Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις: **50.000 €**
- Πολύ μικρές επιχειρήσεις: **100.000 €**
- Μικρές επιχειρήσεις: **150.000 €**
- Μεσαίες επιχειρήσεις, συνεταιρισμοί και cluster: **250.000 €**
- Μεγάλες επιχειρήσεις: **500.000 €**

Ανώτατο ύψος ενίσχυσης

Το ανώτατο ύψος ενίσχυσης στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Νόμου είναι:

- **5 εκατ. ευρώ** ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο για μία επιχείρηση,
- **10 εκατ. ευρώ** συνολικά για μεμονωμένη επιχείρηση η οποία υποβάλλει περισσότερα του ενός επενδυτικά σχέδια,
- **20 εκατ. ευρώ** για κάθε όμιλο επιχειρήσεων (συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες εταιρείες).

Δικαιούχοι των ενισχύσεων

Δικαιούχοι των ενισχύσεων των καθεστώτων του Ν.4399/2016 είναι οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

- α. ατομική επιχείρηση,
- β. εμπορική εταιρεία,
- γ. συνεταιρισμός,
- δ. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν. Σ.Επ.) του Ν. 4019/2011, Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ), Αγροτικοί συνεταιρισμοί (ΑΣ) του Ν. 4015/2011,
- ε. υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση εταιρείες, με την υποχρέωση να έχουν συσταθεί ή συγχωνευθεί πριν την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου,
- στ. επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή κοινοπραξίας με την προϋπόθεση καταχώρισής τους στο ΓΕΜΗ
- ζ. δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές αυτών υπό προϋποθέσεις.

Ποια επενδυτικά σχέδια ενισχύονται;

Στον Αναπτυξιακό Νόμο έχουν τη δυνατότητα να υπαχθούν υφιστάμενες ή νέες επιχειρήσεις των οποίων τα επενδυτικά σχέδια θα πρέπει να έχουν το χαρακτήρα **αρχικής επένδυσης** και συγκεκριμένα να πληρούν μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις/κατηγορίες ενεργειών:

A/A	Κατηγορία ενεργειών	Αφορά
1	Δημιουργία νέας μονάδας	Ίδρυση νέας επιχείρησης ή δημιουργία νέας μονάδας υφιστάμενης επιχείρησης
2	Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας	Η πρόσθετη δυναμικότητα της μονάδας λόγω του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνον εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα της μονάδας μπορεί να πιστοποιηθεί από επίσημα στοιχεία τεκμηρίωσης.
3	Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας	Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν, με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου.
4	Θεμελιώδης αλλαγή	Θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας, με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων οικονομικών ετών των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα, η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί.
5	Απόκτηση του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού	Απόκτηση του συνόλου των στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει και η οποία αγοράζεται από επενδυτή που δε σχετίζεται με τον πωλητή και αποκλείει την απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης.

Ποιοι κλάδοι ενισχύονται;

Ο Αναπτυξιακός Νόμος όπως έχει διαμορφωθεί τα τελευταία χρόνια και σε συνδυασμό με τον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (Γ.Α.Κ) ενισχύει ενδεικτικά τους ακόλουθους κλάδους:

- Πρωτογενή Τομέα
- Βιομηχανία (Μεταποιητικές Επιχειρήσεις)
- Τεχνολογία Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ)
- Τουρισμό
- Logistics
- Τομέα Ενέργειας

Μη ενισχυόμενοι τομείς

Δεν υπάγονται στα καθεστώτα ενίσχυσης οι τομείς:

- Χάλυβα
- Συνθετικών Ινών
- Άνθρακα
- Ναυπηγίας
- Παραγωγής, διανομής και υποδομών ενέργειας (με ορισμένες εξαιρέσεις)
- Μεταφορών (με εξαίρεση τα logistics)

Δεν ενισχύονται ο κλάδος του εμπορίου και της εστίασης.

Είδη Ενισχύσεων

Μέσω του Νόμου οι επενδυτές επωφελούνται με τα παρακάτω είδη ενίσχυσης:

α. Φορολογική απαλλαγή

Υπολογίζεται ως ποσοστό επί του συνολικού προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου και συνιστά απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών. Η αξιοποίηση της ενίσχυσης είναι από 5 έως 15 έτη.

β. Επιχορήγηση

Η κεφαλαιακή ενίσχυση παρέχεται σε ποσοστό ανάλογα με το είδος, το μέγεθος και την κατηγορία της επένδυσης, η οποία ανέρχεται στο **70%** του ανώτερου επιτρεπόμενου ποσοστού ενίσχυσης (όπως ορίζεται στο Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων – Χ.Π.Ε.) για κάθε περιφέρεια και σε ειδικές περιπτώσεις μπορεί να ανέλθει στο 100% εφόσον η επένδυση ανήκει στην κατηγορία των ειδικών επενδύσεων (άρθρο 12 του Ν.4399/2016).

γ. Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης

Αφορά στην κάλυψη των μισθωμάτων της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) νέου εξοπλισμού και η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει σε διάρκεια τα επτά (7) έτη.

δ. Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης

Αφορά στο μισθολογικό κόστος των **νέων θέσεων εργασίας** που δημιουργούνται και συνδέονται με το επενδυτικό σχέδιο και οι οποίες δε λαμβάνουν καμία άλλη κρατική ενίσχυση.

ε. Σταθεροποίηση συντελεστή φορολογίας εισοδήματος

Εφαρμόζεται σε επενδύσεις άνω των 20 εκ. ευρώ

ζ. Χρηματοδότηση επιχειρηματικού κινδύνου μέσω ταμείου συμμετοχών

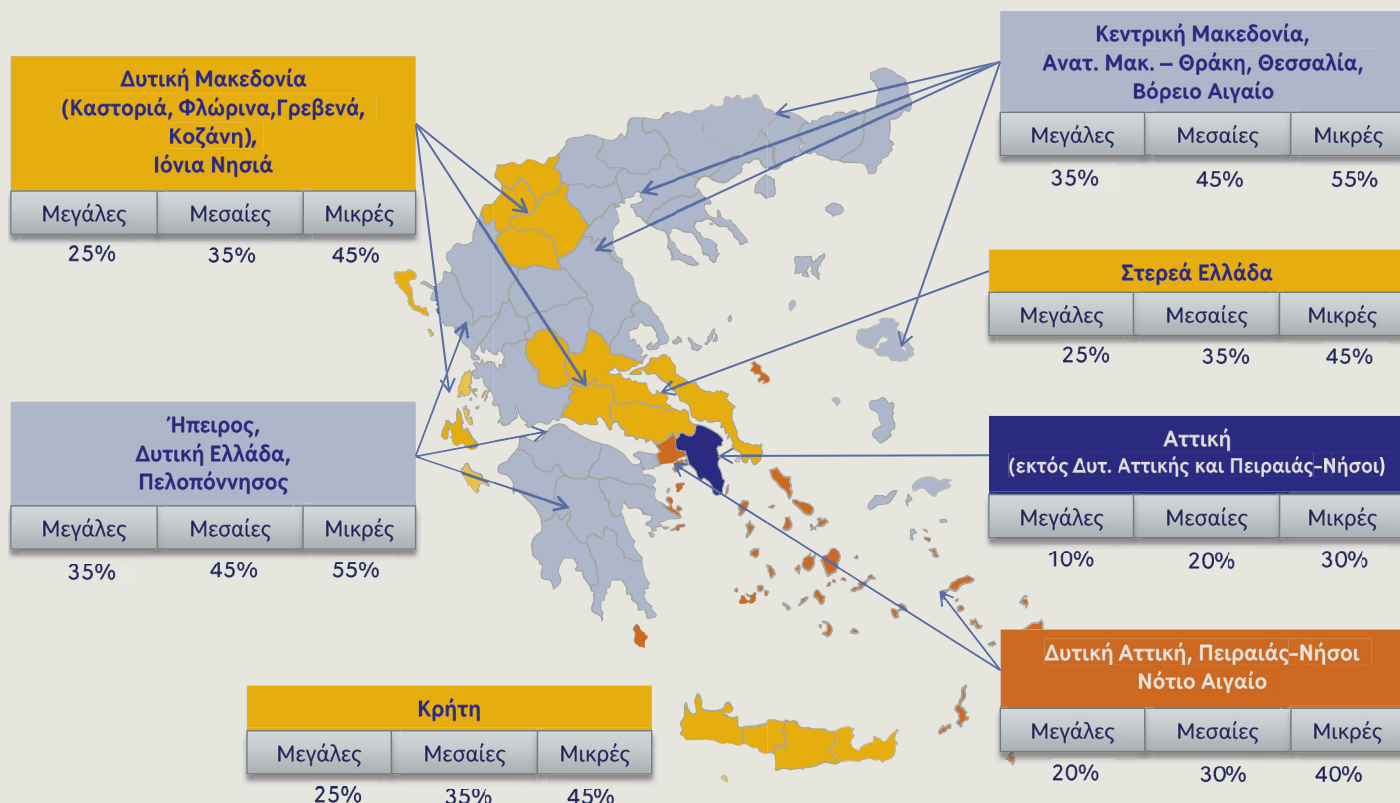
η. Ταχεία Αδειοδότηση

Ο Χάρτης των Περιφερειακών Ενισχύσεων

Ο Χάρτης Περιφερειακών Ενισχύσεων (Χ.Π.Ε.) παρουσιάζει τα ανώτατα ποσοστά ενίσχυσης στο πλαίσιο του Νέου Αναπτυξιακού Νόμου ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης (μεγάλη, μεσαία, μικρή) και τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης.

Για τις δαπάνες επενδυτικών σχεδίων στην **πρωτογενή γεωργική παραγωγή**, το ύψος ενίσχυσης μπορεί να φτάσει μέχρι τις 500.000€ βάσει του Κανονισμού 702/2014 της ΕΕ.

Ανώτατα Ποσοστά Ενίσχυσης

Ενίσχυση Μεγάλων Επιχειρήσεων

Η ενίσχυση Μεγάλων Επιχειρήσεων αφορά μόνο για αρχική επένδυση νέας Οικονομικής Δραστηριότητας στις περιοχές (σύμφωνα με το νέο χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων):

- Αττική,
- Νότιο Αιγαίο

Στις υπόλοιπες περιοχές της Επικράτειας ενισχύονται οι Μεγάλες Επιχειρήσεις για αρχική επένδυση και για υφιστάμενες επιχειρηματικές δραστηριότητες.

Ειδικές Κατηγορίες Ενισχύσεων – άρθρο 12

Ο Αναπτυξιακός Νόμος παρέχει το κίνητρο της επιχορήγησης όταν η επιχείρηση ή το επενδυτικό σχέδιο εντάσσεται σε μία τουλάχιστον από τις ακόλουθες κατηγορίες του άρθρου 12 του Ν.4399/2016 :

- **Εξωστρεφείς:** Μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες αύξησαν την εξωστρέφειά τους (δηλ. το λόγο αξίας των εξαγωγών τους προς τον κύκλο εργασιών τους) είτε σε ποσοστό τουλάχιστον 10% κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία, είτε σε ποσοστό τουλάχιστον 5% κατά μέσο όρο την τελευταία τριετία εφόσον οι εξαγωγές τους καταλαμβάνουν περισσότερο από το 70% του κύκλου εργασιών τους το τρίτο έτος πριν το έτος υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου.
- **Καινοτόμες:** Μικρομεσαίες επιχειρήσεις των οποίων οι δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης έχουν υπερβεί το 10% του συνόλου των λειτουργικών τους δαπανών, για ένα (1) τουλάχιστον έτος από τα τρία (3) τελευταία.
- Ανεξάρτητες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες προβαίνουν σε διαδικασία συγχώνευσης μετά την ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου, είτε με απορρόφηση είτε με δημιουργία νέας εταιρείας, αποκλειόμενης ρητά της εξαγοράς.
- Επιχειρήσεις οι οποίες παρουσιάζουν **αύξηση της απασχόλησής τους** (με βάση τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας) σε ποσοστό τουλάχιστον 10% την τελευταία τριετία.
- Συνεταιρισμοί, Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) καθώς και Ομάδες Παραγωγών και Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις.
- Επιχειρήσεις των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υλοποιούνται σε έναν από τους κλάδους Τεχνολογίας, Πληροφορικής, Επικοινωνίας (Τ.Π.Ε.) και Αγροδιατροφής, ως κύριο κλάδο δραστηριότητάς τους.
- Επιχειρήσεις οι οποίες επιτυγχάνουν αυξημένη προστιθέμενη αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται από την ΕΛΣΤΑΤ, κατά το χρόνο της έκδοσης της απόφασης προκήρυξης, σε σχέση με το μέσο όρο του κλάδου τους.
- Επιχειρήσεις των οποίων το υπαγόμενο επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.), Επιχειρηματικά Πάρκα (Ε.Π.) (εξαιρουμένων των Επιχειρηματικών Πάρκων Ενδιάμεσου Βαθμού Οργάνωσης - Ε.Π.Ε.Β.Ο.),
- Τεχνολογικά Πάρκα και Θύλακες Υποδοχής Καινοτόμων Δραστηριοτήτων (Θ.Υ.Κ.Τ.) και δεν αφορούν σε εκσυγχρονισμό ή επέκταση υφιστάμενων δομών της ενισχυόμενης επιχείρησης
- Επιχειρήσεις των οποίων το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε Ειδικές Περιοχές: ορεινή, παραμεθόρεια, νησιωτική πληθυσμό λιγότερο των 3.100 κατοίκων, Περιοχές με μείωση μόνιμου πληθυσμού σε ποσοστό > 30%, το χρονικό διάστημα 2001- 2011, περιοχές με ιδιαίτερα αυξημένες μεταναστευτικές ροές (Αγαθονήσι, Κάλυμνος, Καστελόριζο, Κως, Λέρος, Λέσβος, Σάμος, Σύμη, Χίος).

Επιλέξιμες Δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Νόμου διακρίνονται σε δύο (2) βασικές κατηγορίες:

- Δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων
- Δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων

Οι επιλέξιμες **δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων** είναι οι ακόλουθες:

α) Ενσώματα στοιχεία ενεργητικού

Κατηγορία	Αφορά
Κτηριακά	Ενισχύεται η κατασκευή, η επέκταση, ο εκσυγχρονισμός κτηριακών εγκαταστάσεων, καθώς και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων από 45% έως 80% του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών.
Αγορά του συνόλου των παγίων μιας επιχείρησης	Αγορά του μέρους ή του συνόλου των παγίων (κτήρια, μηχανήματα, εξοπλισμός) εφόσον η μονάδα έχει παύσει τη λειτουργία της (τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός να είναι έως 7 ετών).
Εξοπλισμός	Αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού.
Μισθώματα Χρηματοδοτικής Μίσθωσης	Υπό τον όρο ότι θα περιέλθουν στην κυριότητα του μισθωτή κατά τη λήξη.
Εκσυγχρονισμός ειδικών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων	Εξαιρούνται οι κτηριακές εγκαταστάσεις.

β) Άυλα στοιχεία ενεργητικού

Κατηγορία	Αφορά
Μεταφορά τεχνολογίας	Μέσω της αγοράς δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, αδειών εκμετάλλευσης, ευρεσιτεχνιών, τεχνογνωσίας και μη κατοχυρωμένων τεχνικών γνώσεων.
Συστήματα διασφάλισης και ελέγχου	Συστήματα ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμήθειας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

γ) Μισθολογικό κόστος

Κατηγορία	Αφορά
Μισθολογικό κόστος νέων θέσεων εργασίας	Αφορά θέσεις εργασίας που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και για διάστημα 2 ετών.

Οι επιλέξιμες **δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων** περιλαμβάνουν:

Κατηγορία	Αφορά
Συμβουλευτικές Υπηρεσίες (μόνο για νέες ΜΜΕ)	- Αμοιβές προς τρίτους για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου - Αμοιβές συμβούλου για την υποστήριξη σε θέματα Δημοσίου - Αμοιβές συμβούλου για την υποστήριξη σε θέματα χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου - Δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών για την οργάνωση της επιχείρησης - Δαπάνες μελετών αγοράς
Δαπάνες Εκκίνησης (μόνο για Υπό Ίδρυση Μικρές και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις)	- Δαπάνες έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας - Δαπάνες εκπόνησης μελετών για την έναρξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας
Λοιπές δαπάνες	- Καινοτομίας για ΜΜΕ - Διαδικαστικής και οργανωτικής καινοτομίας ΜΜΕ - Συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας - Μέτρων ενεργειακής απόδοσης - Συμπαραγωγής ενέργειας υψηλής απόδοσης από ΑΠΕ

Καθεστώα ενίσχυσης

Ο Αναπτυξιακός Νόμος διαρθρώνεται σε οκτώ (8) καθεστώα ενίσχυσης μέσω των οποίων προκηρύσσονται και αξιολογούνται τα επενδυτικά σχέδια ανάλογα με το είδος της επένδυσης, το μέγεθος και την κατηγορία της επιχείρησης, καθώς επίσης και τον τρόπο που επιλέγει ο επενδυτής να ενισχυθεί το σχέδιό του.

1. Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού
2. Γενική Επιχειρηματικότητα
3. Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ
4. Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους
5. Ενισχύσεις Καινοτομικού Χαρακτήρα για ΜΜΕ
6. Συνέργειες και Δικτυώσεις
7. Ενδιάμεσοι Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί – Ταμεία συμμετοχών
8. Ολοκληρωμένα Χωρικά και Κλαδικά Σχέδια – Αλυσίδες αξίας

Περιγραφή και προϋποθέσεις εφαρμογής των βασικών Καθεστώων Ενίσχυσης

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	Περιγραφή	Επιλέξιμες Δαπάνες
Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού	Στόχος του καθεστώτος είναι η δημιουργία ενός πλαισίου για επιχειρήσεις που επιθυμούν ενισχύσεις περιορισμένης έκτασης όσον αφορά στην προμήθεια καινούργιου ή μεταχειρισμένου εξοπλισμού ή μεταφορικών μέσων μέσω του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής και με απλές διαδικασίες υποβολής και διαχείρισης του επενδυτικού σχεδίου	- Αγορά και εγκατάσταση καινούριων μηχανημάτων - Αγορά και εγκατάσταση μηχανημάτων όχι παλαιότερων των επτά (7) ετών από την ημερομηνία πρώτης κτήσης τους - Μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούριων μηχανημάτων - Αγορά μεταφορικών μέσων υπό προϋποθέσεις
Γενική Επιχειρηματικότητα	Αποτελεί το βασικό καθεστώς του νέου Αναπτυξιακού Νόμου στο οποίο μπορεί να υπαχθεί σχεδόν το σύνολο των επιλέξιμων νομικών προσώπων αξιοποιώντας, υπό προϋποθέσεις, όλα τα είδη ενισχύσεων για υφιστάμενες και υπό ίδρυση επιχειρήσεις.	Ενσώματα στοιχεία ενεργητικού Άυλα στοιχεία ενεργητικού Μισθολογικό κόστος Λοιπές δαπάνες
Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ	Στόχος του καθεστώτος είναι η ενίσχυση των υπό σύσταση ή ανεξάρτητων ΜΜΕ για τις οποίες δεν έχει παρέλθει 7ετία από την ίδρυσή τους και απευθύνεται στο σύνολο των επιλέξιμων επενδυτικών σχεδίων του νέου νόμου.	Ενσώματα στοιχεία ενεργητικού Άυλα στοιχεία ενεργητικού Μισθολογικό κόστος Λοιπές δαπάνες
Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους	Στόχος του καθεστώτος είναι η δημιουργία ενός πλαισίου για την διευκόλυνση πολύ μεγάλων επενδυτικών σχεδίων (άνω των 20 εκ.€) με την προϋπόθεση ότι δημιουργούν τουλάχιστον δύο (2) θέσεις εργασίας ανά ένα (1) εκ.€ επιλέξιμης επένδυσης.	Ενσώματα στοιχεία ενεργητικού Άυλα στοιχεία ενεργητικού Μισθολογικό κόστος

Τα κίνητρα των βασικών Καθεστώτων Ενίσχυσης

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τα είδη ενίσχυσης των τεσσάρων (4) βασικών καθεστώτων ενίσχυσης:

Κίνητρα ενίσχυσης

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	Φορολογική Απαλλαγή	Leasing	Επιχορήγηση	Μισθολογικό Κόστος
Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού	Σύμφωνα με τα όρια του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων	Δεν εφαρμόζεται	Δεν εφαρμόζεται	Δεν εφαρμόζεται
Γενική Επιχειρηματικότητα	Σύμφωνα με τα όρια του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων	Σύμφωνα με τα όρια του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων	Στο 70% των ποσοστών ενίσχυσης του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων εφόσον ο φορέας ή η επένδυση υπάγεται στο άρθρο 12	Ενίσχυση για 2 έτη των νέων θέσεων εργασίας
Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ	Σύμφωνα με τα όρια του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων	Σύμφωνα με τα όρια του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων	- Στο 70 % του Χ.Π.Ε. - Στο 100 % του Χ.Π.Ε. εφόσον ο φορέας ή η επένδυση υπάγεται στο Άρθρο 12	Ενίσχυση για 2 έτη των νέων θέσεων εργασίας
Επενδύσεις Μείζονος Μεγέθους	- Παγιοποίηση Φορολογικού Συντελεστή για 12 έτη - Φορολογική απαλλαγή σε ποσοστό 10%	Δεν εφαρμόζεται	Δεν εφαρμόζεται	Δεν εφαρμόζεται

Επισημάνσεις:

Τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στα καθεστώτα:

- ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
- ΝΕΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΜΜΕ

βαθμολογούνται με συγκεκριμένα κριτήρια (Δείκτες αξιολόγησης) και η τελική κατάταξη γίνεται βάσει **συγκριτικής αξιολόγησης** των προτάσεων που έχουν υποβληθεί και του διαθέσιμου προϋπολογισμού της εκάστοτε προκήρυξης.

Τα επενδυτικά σχέδια στο πλαίσιο των καθεστώτων:

- ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
- ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΜΕΓΕΘΟΥΣ

δεν υπόκειται σε συγκριτική αξιολόγηση και η κατάταξή τους, μετά τον έλεγχο της νομιμότητας και της πληρότητας των αιτήσεων, γίνεται με **σειρά προτεραιότητας** υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής τους.

Λοιπά Καθεστώτα Ενίσχυσης

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει τα βασικά χαρακτηριστικά των υπολοίπων καθεστώτων ενίσχυσης:

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	Περιγραφή	Χαρακτηριστικά
Επενδύσεις Καινοτομικού Χαρακτήρα	Δικαιούχοι του παρόντος καθεστώτος είναι οι Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) Τα υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια στο παρόν καθεστώς αφορούν στην ανάπτυξη τεχνολογίας ή/και στη δια της τεχνολογικής ανάπτυξης παροχή υπηρεσιών, παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή στην εισαγωγή διαδικαστικών ή οργανωτικών καινοτομιών	Είδη Ενισχύσεων α) φορολογική απαλλαγή β) επιχορήγηση 70% επί του προβλεπόμενου ύψους ενίσχυσης και για επιχειρήσεις που ανήκουν στις «Ειδικές Κατηγορίες Ενίσχυσης» γ) επιχορήγηση 100% επί του προβλεπόμενου ύψους ενίσχυσης δ) επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) ε) επιδότηση μισθολογικού κόστους
Συνέργειες και Δικτυώσεις	Επιχειρηματικές Συστάδες (cluster) στις οποίες μπορούν να συμμετέχουν ερευνητικά/εκπαιδευτικά ιδρύματα (πανεπιστήμια, δημόσιοι και ιδιωτικοί οργανισμοί έρευνας και ανάπτυξης, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ. κ.λπ.), που δραστηριοποιούνται σε περιφερειακό ή διαπεριφερειακό επίπεδο και έχουν θεματική εστίαση.	Είδη Ενισχύσεων α) επιχορήγηση β) φορολογική απαλλαγή γ) επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης δ) επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης
Ενδιάμεσοι Χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί – Ταμεία Συμμετοχών	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί επιχειρηματικού κινδύνου (Ταμεία Συμμετοχών), κατά την έννοια των ορισμών της παραγράφου 34 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., συμμετοχής ή παροχής εξουσιοδότησης σε υφιστάμενους οργανισμούς που επενδύουν μέσω νέων χρηματοδοτικών εργαλείων, για την ενίσχυση των Μικρών και Μεσάιων Επιχειρήσεων. Με τη χρηματοδότηση των ανωτέρω ταμείων επιδιώκονται ενδεικτικά τα εξής: α) η δημιουργία νέων και η μεγέθυνση υφισταμένων επιχειρήσεων, ιδίως εκείνων, οι οποίες δίνουν έμφαση στην καινοτομία και στην απασχόληση, έχουν εξαγωγικό προσανατολισμό και παρουσιάζουν δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης, β) η αναδιάρθρωση βιώσιμων επιχειρήσεων, γ) η ανάπτυξη της αγοράς κεφαλαίων για Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις, δ) η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, συμπεριλαμβανομένων και όσων απασχολούν από 250 έως 500 εργαζόμενους.	Είδη Ενισχύσεων Για ανεξάρτητους ιδιώτες επενδυτές: α) επενδύσεις ιδίων ή οιονεί ιδίων κεφαλαίων ή επενδυτική χορηγία και β) δάνεια Για επιχειρήσεις: επενδύσεις ιδίων ή οιονεί ιδίων κεφαλαίων, δανείων, εγγυήσεων ή συνδυασμό αυτών. Για ιδιώτες επενδυτές, φυσικά πρόσωπα: φορολογικά κίνητρα.
Ολοκληρωμένα χωρικά και κλαδικά σχέδια	Δικαιούχοι των ενισχύσεων του παρόντος καθεστώτος είναι οι επιχειρήσεις και οι επιχειρηματικές συστάδες (cluster) οι οποίες συμμετέχουν σε κλαδικά ή τοπικά παραγωγικά συστήματα ή σε επιμέρους παραγωγικές	Είδη Ενισχύσεων α) για επιχειρήσεις, οι ενισχύσεις που προβλέπονται στα καθεστώτα “Ενίσχυση Μηχανολογικού

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	Περιγραφή	Χαρακτηριστικά
	αλυσίδες αξίας. Τα ανωτέρω συστήματα ή αλυσίδες αξίας δύνανται να αναπτύσσονται σε περιφερειακό και διαπεριφερειακό επίπεδο. Σε κάθε επενδυτικό σχήμα είναι υποχρεωτική η συμμετοχή οχτώ (8) τουλάχιστον εκ των ως άνω δικαιούχων.	Εξοπλισμού”, “Γενική Επιχειρηματικότητα”, “Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ” και β) για Σχηματισμούς Συνέργειας και Δικτύωσης, οι ενισχύσεις που προβλέπονται στο καθεστώς “Σχηματισμοί Συνέργειας και Δικτύωσης”. Το συνολικό ύψος ενίσχυσης κάθε σχεδίου μπορεί να φτάσει τα 20 εκ. ευρώ.

Ο κλάδος του Τουρισμού στον Αναπτυξιακό Νόμο

Εισαγωγή

Ο Αναπτυξιακός Νόμος 4399/2016 ενισχύει στον κλάδο του Τουρισμού τόσο τις υφιστάμενες επιχειρήσεις όσο και την ίδρυση νέων μονάδων με φορολογικά κίνητρα και με επιχορήγηση σε συγκεκριμένες κατηγορίες επενδύσεων. Οι επενδύσεις στο κλάδο του Τουρισμού εντάσσονται, κυρίως, στα δύο (2) βασικά καθεστώτα ενίσχυσης του νέου Αναπτυξιακού Νόμου:

α) «Γενική Επιχειρηματικότητα» και β) «Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ»

Ποια επενδυτικά σχέδια είναι επιλέξιμα;

Στο τομέα του Τουρισμού είναι επιλέξιμα τα ακόλουθα επενδυτικά σχέδια:

- **Η ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων** με την προϋπόθεση να είναι τουλάχιστον τριών (3) αστέρων.
- **Ο εκσυγχρονισμός* ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων** που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων και αφού παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας ή από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της προηγούμενης επένδυσης εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής της μονάδας υπό την προϋπόθεση ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων οικονομικών ετών των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα, η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί.
- **Η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός* ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους** με την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης του κτηρίου και ότι μέσω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων.
- **Η ίδρυση, επέκταση και ο εκσυγχρονισμός* ολοκληρωμένης μορφής Τουριστικών Οργανωμένων Κατασκηνώσεων (camping)** κατηγορίας τουλάχιστον 3 αστέρων. Ο εκσυγχρονισμός είναι επιλέξιμος υπό την προϋπόθεση ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων οικονομικών ετών των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα, η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί.
- **Η ίδρυση και ο εκσυγχρονισμός* ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτηρίων** κατηγορίας τουλάχιστον 2 αστέρων. Ο εκσυγχρονισμός είναι επιλέξιμος υπό την προϋπόθεση ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων οικονομικών ετών των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα, η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί.
- **Η ίδρυση σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων** τα οποία αποτελούνται από ξενοδοχειακή μονάδα και αυτόνομες βίλες.

- **Οι εγκαταστάσεις Ειδικής Τουριστικής Υποδομής όπως:** συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού [μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού – θερμαλισμού, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα αναζωογόνησης (spa)], κέντρα προπονητικού αθλητικού τουρισμού, ορειβατικά καταφύγια, αυτοκινητοδρόμια.
- **Οι εγκαταστάσεις αγροτουρισμού ή οινοτουρισμού,** όταν υποβάλλεται επενδυτικό σχέδιο από επιχειρηματικές συστάδες (cluster).
- **Η ίδρυση ξενώνων φιλοξενίας νέων,** εφόσον οι δικαιούχοι είναι συνεταιρισμοί ή Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.).

***Εκσυγχρονισμός:** Ο εκσυγχρονισμός των τουριστικών μονάδων εντάσσεται στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Νόμου ως ενέργεια θεμελιώδους αλλαγής με την προϋπόθεση ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων οικονομικών ετών των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα, η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί.

Ενισχύσεις για τον εκσυγχρονισμό και την ίδρυση Ξενοδοχειακών Μονάδων

Τα βασικά καθεστώτα ενίσχυσης στο τομέα του Τουρισμού είναι αυτά της Γενικής Επιχειρηματικότητας και των Νέων Ανεξάρτητων ΜΜΕ.

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	Είδη Ενισχύσεων	Επιλέξιμες Δαπάνες
Γενική Επιχειρηματικότητα	Φορολογική Απαλλαγή Χρηματοδοτική Μίσθωση Επιχορήγηση 70% <i>του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων</i>	Ενσώματα Στοιχεία Ενεργητικού Κτηριακά έως 60% Άυλα στοιχεία Ενεργητικού Μισθολογικό Κόστος
Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ	Φορολογική Απαλλαγή Χρηματοδοτική Μίσθωση Επιχορήγηση 70% - 100% <i>του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων</i>	Ενσώματα Στοιχεία Ενεργητικού Κτηριακά έως 60% Άυλα στοιχεία Ενεργητικού Μισθολογικό Κόστος

Επισημάνσεις:

1) Καθεστώς «ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ»

Η ενίσχυση με την μορφή της **επιχορήγησης** μπορεί να δοθεί μόνο σε ειδικές περιπτώσεις και για επενδύσεις που υλοποιούνται σε ειδικές περιοχές της επικράτειας, όπως αυτές προσδιορίζονται από τις Ειδικές Περιοχές Ενίσχυσης του άρθρου 12 του Ν.4399/2016 και σε ποσοστό **70%** της ανώτατης επιτρεπόμενης ενίσχυσης.

2) Καθεστώς «ΝΕΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΜΜΕ»

Το ποσοστό της **επιχορήγησης** ορίζεται στο **70%** της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης ενίσχυσης, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν.4399/2016, για τα οποία το ποσοστό επιχορήγησης ορίζεται στο **100%**.

Ο κλάδος της Βιομηχανίας στον Αναπτυξιακό Νόμο

Εισαγωγή

Στο κλάδο της βιομηχανίας εφαρμόζονται όλα τα καθεστώτα ενίσχυσης του Ν.4399/2016 τόσο για υφιστάμενες και όσο και για νέες μονάδες. Ειδικότερα, για τις περιπτώσεις που η επιχείρηση επιθυμεί την προμήθεια μόνο μηχανολογικού εξοπλισμού η επένδυση μπορεί να ενταχθεί στο καθεστώς **«Ενισχύσεις Μηχανολογικού Εξοπλισμού»** διαφορετικά εξετάζεται η συμμετοχή της στο καθεστώς της **«Γενικής Επιχειρηματικότητας»**. Αν η επιχείρηση έχει ιδρυθεί την τελευταία επταετία μπορεί να υποβάλει αίτημα στο καθεστώς **«Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ»**. Το καθεστώς **«Ενισχύσεις Μείζονος Μεγέθους»** αφορά επενδυτικά σχέδια με μοναδικό κίνητρο την φοροαπαλλαγή και επενδυτικά σχέδια άνω των 20 εκ ευρώ.

Ποια επενδυτικά σχέδια είναι επιλέξιμα;

Στον Αναπτυξιακό Νόμο έχουν τη δυνατότητα να υπαχθούν βιομηχανικές μονάδες, οι οποίες μέσω του επενδυτικού τους σχεδίου επιθυμούν να προβούν στις κάτωθι ενέργειες:

- i. Δημιουργία νέας μονάδας.
- ii. Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας.
- iii. Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν, με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά **200%** τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου.
- iv. Θεμελιώδης αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας, με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων οικονομικών ετών των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα, η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί.
- v. Απόκτηση του **συνόλου** στοιχείων ενεργητικού, που ανήκουν σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει και η οποία αγοράζεται από επενδυτή που δεν σχετίζεται με τον πωλητή και αποκλείει την απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης.

Θα πρέπει να **επισημάνουμε** ότι δεν είναι επιλέξιμες οι επενδύσεις μεγάλων επιχειρήσεων (με κύκλο εργασιών άνω των 50 εκ ευρώ ή προσωπικό άνω των 250 ατόμων) στις περιφέρειες Αττικής και Νοτίου Αιγαίου παρά μόνο εάν αφορούν σε νέα οικονομική δραστηριότητα.

Ενισχύσεις στον τομέα της Βιομηχανίας

Τα βασικά καθεστώτα ενίσχυσης στο τομέα της Βιομηχανίας είναι τα ακόλουθα:

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	Είδη Ενισχύσεων	Επιλέξιμες Δαπάνες
Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Φορολογική Απαλλαγή	Εξοπλισμός
Γενική Επιχειρηματικότητα	Φορολογική Απαλλαγή Χρηματοδοτική Μίσθωση Επιχορήγηση 70% <i>του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων</i>	Ενσώματα Στοιχεία Ενεργητικού Κτηριακά έως 45% Άυλα στοιχεία Ενεργητικού Μισθολογικό Κόστος
Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ	Φορολογική Απαλλαγή Χρηματοδοτική Μίσθωση Επιχορήγηση 70% - 100% <i>του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων</i>	Ενσώματα Στοιχεία Ενεργητικού Κτηριακά έως 45% Άυλα στοιχεία Ενεργητικού Μισθολογικό Κόστος

Επισημάνσεις:

- Οι δαπάνες κατασκευής, επέκτασης, εκσυγχρονισμού κτηριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων, καθώς και η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου αθροιστικά δεν μπορούν να υπερβαίνουν το **45%** του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων.
- Για τις **μεγάλες επιχειρήσεις**, οι επιλέξιμες δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού δεν μπορούν να υπερβούν το **50%** του συνόλου των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών ενισχύσεων. Για τις ΜΜΕ το ανώτατο ποσοστό διαμορφώνεται στο **75%**.
- Καθεστώς **«ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ»**

Οι επιλέξιμες δαπάνες του καθεστώτος είναι:

- Δαπάνες αγοράς και εγκατάστασης καινούργιων μηχανημάτων,
- Μισθώματα χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων μηχανημάτων,
- Αγορά μεταφορικών μέσων,
- Αγορά και εγκατάσταση μηχανημάτων, όχι παλαιότερων των επτά (7) ετών από την ημερομηνία πρώτης κτήσης τους, προερχόμενα από παραγωγική μονάδα η οποία έχει παύσει τη λειτουργία της (μόνο για ΜΜΕ).

Δεν ενισχύονται δαπάνες **εκτός** Περιφερειακών Ενισχύσεων.

- Καθεστώς **«ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ»**
Ενίσχυση με την μορφή της **επιχορήγησης** μπορεί να δοθεί **μόνο σε ειδικές περιπτώσεις** και για επενδύσεις που υλοποιούνται σε ειδικές περιοχές της επικράτειας (άρθρο 12, Ν.4399/2016). Το ποσοστό της επιχορήγησης για το παρόν καθεστώς ενισχύσεων ορίζεται στο **70%** της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης ενίσχυσης.
- Καθεστώς **«ΝΕΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΜΜΕ»**
Το ποσοστό της επιχορήγησης για το παρόν καθεστώς ενισχύσεων ορίζεται στο **70%** της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης ενίσχυσης, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν.4399/16, για τα οποία το ποσοστό επιχορήγησης ορίζεται στο **100%**.

Ο Αγροτικός τομέας στον Αναπτυξιακό Νόμο

Εισαγωγή

Ο αγροδιατροφικός κλάδος αποτελεί έναν από τους κλάδους προτεραιότητας του Αναπτυξιακού Νόμου και ως εκ τούτου, οι επιχειρήσεις του κλάδου έχουν την δυνατότητα ενίσχυσης με επιχορήγηση χρηματικού ποσού πέραν των φορολογικών κινήτρων, εφόσον το επιθυμούν.

Ο Αναπτυξιακός Νόμος ενισχύει τις αγροτικές επιχειρήσεις του πρωτογενή τομέα, καθώς επίσης και αυτές της μεταποίησης αγροτικών προϊόντων, κυρίως μέσω των καθεστώτων ενίσχυσης «Γενική Επιχειρηματικότητα» και «Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ».

Ποια επενδυτικά σχέδια είναι επιλέξιμα;

Πρωτογενής Παραγωγή

Ενισχύονται επενδυτικά σχέδια:

1. Στον τομέα φυτικής παραγωγής: Εκμεταλλεύσεις όλων των τύπων και παραγωγικών συστημάτων φυτικής παραγωγής, όπως συμβατική, πιστοποιημένη-ολοκληρωμένη, βιολογική κτλ-υπαίθρια, υπό κάλυψη (θερμοκήπια, θάλαμοι καλλιέργειας μανιταριών θερμοκηπιακού τύπου, δικτυοκήπια κ.α.).
2. Στον τομέα ζωικής παραγωγής: Κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις για ίδρυση νέων, εκσυγχρονισμό υφιστάμενων εγκαταστάσεων για επενδυτικά σχέδια όλων των παραγωγικών κατευθύνσεων, καθώς και όλων των τύπων εκτροφής, που αφορούν σε:

- Βοοτροφικές μονάδες
- Αιγοπροβατοτροφικές μονάδες
- Χοιροτροφικές μονάδες
- Μονάδες μονόπλων
- Μονάδες εκτροφής γουνοφόρων ζώων
- Μονάδες εκτροφής θηραμάτων και θηραματικών ειδών (με την επιφύλαξη των ισχυουσών δασικών διατάξεων για τα εν λόγω είδη σε εκτροφές)
- Μονάδες εκτροφής σαλιγκαριών
- Σηροτροφικές μονάδες
- Μονάδες μελισσοκομίας, παραγωγής μελιού, κεριού μελισσών και λοιπών προϊόντων κυψέλης
- Μονάδες εκτροφής κονίκλων, μέχρι το όριο δυναμικότητας των 2000 θηλυκών αναπαραγωγής
- Πτηνοτροφικές μονάδες για τους ακόλουθους τύπους εκτροφών και υπό τους ακόλουθους περιορισμούς και όρους:

- Εναλλακτικοί τύποι εκτροφών, πλην στρουθοκαμήλων, για την παραγωγή κρέατος πουλερικών βιολογικής εκτροφής, ελεύθερας βοσκής, παραδοσιακά ελεύθερας βοσκής, απεριόριστης ελεύθερας βοσκής,

- εναλλακτικοί τύποι εκτροφών, πλην στρουθοκαμήλων, για την παραγωγή αυγών πουλερικών βιολογικής εκτροφής, ελευθέρως βοσκής, αχυρώνα,
- συμβατικές εκτροφές πουλερικών, πλην στρουθοκαμήλων, για παραγωγή αυγών ή κρέατος, για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων μονάδων. Ειδικά για τις συμβατικές μονάδες εκτροφής ινδιάνων, υπάγεται επίσης η ίδρυση νέων μονάδων,
- πτηνοτροφεία αναπαραγωγής ή και εκκολαπτήρια αυγών, για εκσυγχρονισμό υφιστάμενων μονάδων. Επίσης, υπάγεται η ίδρυση νέων μονάδων, μόνο όμως στο πλαίσιο καθετοποίησης υφιστάμενων πτηνοτροφικών μονάδων.

Για συνεταιρισμούς, για επιχειρήσεις νεοσσών και για επιχειρήσεις με συνεργαζόμενους πτηνοτρόφους (για επιχειρήσεις που παρέχουν νεοσσούς προς πάχυνση σε πτηνοτροφικές μονάδες και μετά την ολοκλήρωση της πάχυνσης, παραλαμβάνουν τα έτοιμα για σφαγή κοτόπουλα και τα διανέμουν μέσω του δικτύου τους προς πώληση), η συνολική δυναμικότητα μετά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τη μέση παραγωγή ή/και διακίνηση της τελευταίας πενταετίας, αυξημένη κατά 20%.

Μεταποίηση Γεωργικών Προϊόντων

Στον τομέα της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων η ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου καθορίζεται με βάση τις επιλέξιμες δαπάνες του σχεδίου. Με βάση την κατηγορία ενισχύονται:

- Κρέας-Πουλερικά-Κουνέλια (σφαγεία, τεμαχιστήρια, μονάδες παραγωγής κρεατο-σκευασμάτων και προϊόντων με βάση το κρέας, αλλαντικών, μονάδες διαχείρισης ζωικών υποπροϊόντων)
- Γάλα (μονάδες αξιοποίησης γάλακτος και παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων)
- Αυγά (τυποποίηση συσκευασιών αυγών, τυποποίηση νέων προϊόντων)
- Λοιπά ζωικά προϊόντα (Μέλι-Σηροτροφία-σαλιγκάρια)
- Ζωοτροφές
- Δημητριακά (παραγωγή αλεύρων, ξήρανση δημητριακών, επεξεργασία για παραγωγή βύνης, αμύλου, γλουτένης κ.λπ.)
- Ελαιούχα Προϊόντα (ελαιοτριβεία, ραφινάριες ελαιολάδου, σπορελαιουργεία, μονάδες επεξεργασίας βρώσιμων ελαίων κ.λπ.)
- Οίνος
- Οπωροκηπευτικά
- Ακρόδρυα-καρποί με κέλυφος
- Κτηνοτροφικά φυτά
- Όσπρια
- Άνθη (τυποποίηση και εμπορία ανθέων)
- Σπόροι και πολλαπλασιαστικό υλικό
- Ξύδι (παραγωγή ξυδιού από οίνο, από φρούτα και άλλες γεωργικές πρώτες ύλες)
- Αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά για την επεξεργασία ξηράς δρόγης
- Επεξεργασία προϊόντων νέων-εναλλακτικών-καινοτόμων καλλιεργειών (ιπποφάες, αρώνια, γκότζι μπερί, κρανιά, αλόη κ.λπ.)
- Επεξεργασία ακατέργαστου καπνού
- Επεξεργασία ζαχαρότευτλων και ζαχαροκάλαμου
- Επεξεργασία λιναριού και βιομηχανικής κάνναβης
- Επεξεργασία φυσικού ακατέργαστου φελλού και απορριμμάτων αυτού

Ενισχύσεις στον Αγροτικό Τομέα

Τα βασικά καθεστώτα ενίσχυσης στον Αγροτικό Τομέα είναι τα ακόλουθα:

ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	Είδη Ενισχύσεων	Επιλέξιμες Δαπάνες
Μηχανολογικός Εξοπλισμός	Φορολογική Απαλλαγή	Εξοπλισμός
Γενική Επιχειρηματικότητα	Φορολογική Απαλλαγή Χρηματοδοτική Μίσθωση Επιχορήγηση 70% <i>του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων</i>	Ενσώματα Στοιχεία Ενεργητικού Κτηριακά έως 45% Άυλα στοιχεία Ενεργητικού Μισθολογικό Κόστος
Νέες Ανεξάρτητες ΜΜΕ	Φορολογική Απαλλαγή Χρηματοδοτική Μίσθωση Επιχορήγηση 70% - 100% <i>του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων</i>	Ενσώματα Στοιχεία Ενεργητικού Κτηριακά έως 45% Άυλα στοιχεία Ενεργητικού Μισθολογικό Κόστος

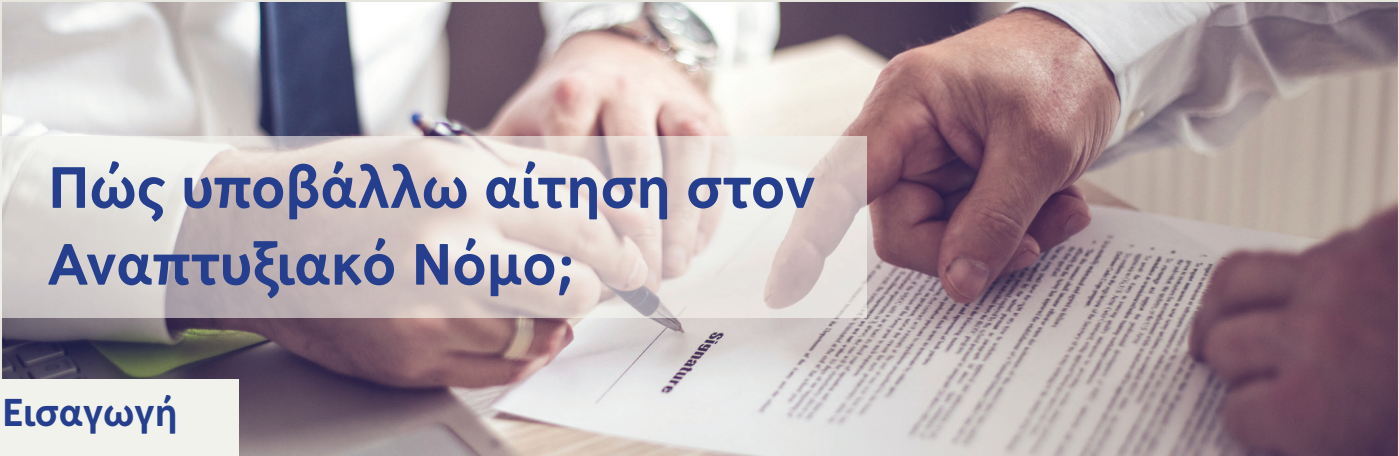
Επισημάνσεις:

1) Καθεστώς «ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ».

Η ενίσχυση με την μορφή της επιχορήγησης μπορεί να δοθεί μόνο σε ειδικές περιπτώσεις και για επενδύσεις που υλοποιούνται σε ειδικές περιοχές της επικράτειας (όπως αναφέρονται στο άρθρο 12 του νόμου 4399/2016).

2) Καθεστώς «ΝΕΕΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΜΜΕ».

Το ποσοστό της επιχορήγησης για το παρόν καθεστώς ενισχύσεων ορίζεται στο **70%** της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης ενίσχυσης, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν.4399/16, για τα οποία το ποσοστό επιχορήγησης ορίζεται στο **100%**.

Πώς υποβάλλω αίτηση στον Αναπτυξιακό Νόμο;

Εισαγωγή

Η Αίτηση Υπαγωγής στον Αναπτυξιακό Νόμο 4399/2016 καθώς και όλα τα σχετικά στοιχεία, έγγραφα και δικαιολογητικά τεκμηρίωσης υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) στην ιστοσελίδα www.ependyseis.gr.

Ο υποψήφιος επενδυτής «ανοίγει» κωδικό πρόσβασης στο Πληροφοριακό Σύστημα και ξεκινά την διαδικασία της αίτησης υπαγωγής συμπληρώνοντας τα πεδία και αναρτώντας όλα τα στοιχεία που απαιτούνται. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας το επενδυτικό σχέδιο λαμβάνει ηλεκτρονικά αριθμό πρωτοκόλλου, ο οποίος συνοδεύει την αίτησή του, σε όλα τα στάδια αξιολόγησης του επενδυτικού σχεδίου.

Τι υποβάλλω;

Στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Νόμου ο υποψήφιος επενδυτής υποβάλλει αίτηση υπαγωγής η οποία περιλαμβάνει τη σύνταξη και υποβολή των ακόλουθων τεσσάρων (4) στοιχείων/ενοτήτων:

- Αρχική Αίτηση Υπαγωγής
- Φάκελος Τεκμηρίωσης/Κατάλογος απαιτούμενων στοιχείων και δικαιολογητικών
- Οικονομοτεχνική Μελέτη
- Ερωτηματολόγιο με ψηφιακή υπογραφή

1. Αρχική Αίτηση Υπαγωγής

Η αρχική αίτηση υπαγωγής αφορά στην συνοπτική αποτύπωση του επενδυτικού σχεδίου στο ΠΣΚΕ. Ο επενδυτής αφού συγκεντρώσει όλες τις πρωτότυπες προσφορές του επενδυτικού σχεδίου και διαμορφώσει το χρηματοδοτικό σχήμα της επένδυσης καταχωρεί στο πληροφοριακό σύστημα τα ακόλουθα:

1. Στοιχεία του φορέα και του επενδυτικού σχεδίου,
 - επωνυμία και μέγεθος επιχείρησης,
 - περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμώμενων ημερομηνιών έναρξης και λήξης, τόπος εκτέλεσης του έργου,
 - κατάλογος δαπανών του έργου συνοδευόμενων από τις σχετικές προσφορές,
 - είδη και ποσό ενίσχυσης,
 - χρηματοδοτικό σχήμα επενδυτικού σχεδίου.
2. Πρωτότυπες προσφορές για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου
3. Υπεύθυνη Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/86 (Υ.Δ.), βάσει υποδείγματος. Η υπεύθυνη δήλωση υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα ή από όλους τους συμμετέχοντες, εφόσον ο φορέας είναι υπό σύσταση, με ηλεκτρονική υπογραφή ή με χειρόγραφη υπογραφή θεωρημένη για το γνήσιο από αρμόδια υπηρεσία.

2. Φάκελος Τεκμηρίωσης/Κατάλογος απαιτούμενων εγγράφων και δικαιολογητικών

Με την ολοκλήρωση της αρχικής αίτησης υποβολής, ο επενδυτής προχωρά στην αναλυτική παρουσίαση του επενδυτικού του σχεδίου και των στοιχείων με τα οποία τεκμηριώνεται το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο. Ο ηλεκτρονικός Φάκελος Τεκμηρίωσης της Αίτησης Υπαγωγής ο οποίος περιλαμβάνει:

1. Αναλυτικά τεχνικοοικονομικά και λοιπά στοιχεία του φορέα και του επενδυτικού σχεδίου,
2. Συνοδευτικά έγγραφα, δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία.

Στη συνέχεια παρουσιάζει συνοπτικά τα έγγραφα και δικαιολογητικά που απαιτούνται για την ολοκληρωμένη υποβολή της αίτησης υπαγωγής στο Ν.4399/2016.

Στοιχεία του Φορέα της Επένδυσης

1. **Παράβολο** που ορίζεται στο 0,0005 του επιλέξιμου ύψους του επενδυτικού σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση το ποσό αυτό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των 300,00€ και ανώτερο των 5.000,00€.

Στοιχεία τεκμηρίωσης της νόμιμης υπόστασης υφιστάμενων φορέων κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής:

2. Στοιχεία μετόχων/ εταίρων στελεχών του φορέα.
3. Βεβαίωση καταχώρησης και μεταβολών του φορέα στο ΓΕΜΗ.
4. Ισχύον καταστατικό του φορέα (εκτός ατομικών επιχειρήσεων).
5. Δήλωση μεταβολών από την αρμόδια ΔΟΥ όπου αναφέρονται οι κωδικοί δραστηριότητας του φορέα.
6. Νομιμοποιητικά έγγραφα εκπροσώπησης του φορέα.
7. Τεκμηρίωση εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης.

Στοιχεία τεκμηρίωσης της νόμιμης υπόστασης υφιστάμενων φορέων κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής:

8. Βεβαίωση φορολογικής ενημερότητας σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής.
9. Βεβαίωση ασφαλιστικής ενημερότητας σε ισχύ κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής.
10. Πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη υποβολής αίτησης για πτώχευση τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης.
11. Πιστοποιητικό μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση τελευταίου μηνός πριν την υποβολή της αίτησης.

Οικονομικά στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου:

12. Οικονομικές καταστάσεις των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων με τις παρατηρήσεις του ορκωτού ελεγκτή, όταν η εταιρία επιλέγει ή υποχρεούται να ελέγχεται από νόμιμους ελεγκτές.
13. Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος Νομικών Προσώπων και νομικών οντοτήτων των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων.
14. Έντυπο Ε3 των τριών (3) τελευταίων διαχειριστικών χρήσεων.
15. Τελευταίο οριστικό ισοζύγιο (τουλάχιστον 2βαθμιας ανάλυσης).
16. Δήλωση Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ).
17. Στοιχεία τεκμηρίωσης των υφιστάμενων θέσεων απασχόλησης του φορέα.
18. Στοιχεία τεκμηρίωσης υφιστάμενων δανείων και συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing).

Στοιχεία του Επενδυτικού Σχεδίου

1. Στοιχεία τεκμηρίωσης του χαρακτήρα της αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου (όταν δεν αφορά την δημιουργία νέας μονάδας).
2. Στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης για επενδυτικά σχέδια που πρόκειται να υλοποιηθούν σε νέο ιδιόκτητο ή σε μισθωμένο χώρο (γήπεδο ή ακίνητο).
3. Στοιχεία στην περίπτωση κατά την οποία στο επενδυτικό σχέδιο εμπεριέχονται δαπάνες αγοράς μέρους ή του συνόλου στοιχείων ενεργητικού επιχειρηματικής μονάδας που έχει παύσει τη λειτουργία της.
4. Στοιχεία τεκμηρίωσης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου.
5. Σχέδια αποτύπωσης εγκαταστάσεων επενδυτικού σχεδίου.
6. Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα με εξωτερική χρηματοδότηση.
7. Στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα μέσω ιδίων κεφαλαίων.

3. Οικονομοτεχνική Μελέτη

Η οικονομοτεχνική αφορά στην βιωσιμότητα της επένδυσης, περιλαμβάνει τα τεχνικά και χρηματοοικονομικά στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου και αποτελείται από τις ακόλουθες ενότητες:

- **Εισαγωγή:** Συνοπτική παρουσίαση του επενδυτικού σχεδίου
- **Ενότητα Α:** Στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου
- **Ενότητα Β:** Τεχνική περιγραφή επενδυτικού σχεδίου
- **Ενότητα Γ:** Στοιχεία απασχόλησης (υφιστάμενης και νέας)
- **Ενότητα Δ:** Κόστος επενδυτικού σχεδίου και πηγές χρηματοδότησης
- **Ενότητα Ε:** Προβλέψεις βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου
- Προσάρτημα 1 Οικονομοτεχνικής Μελέτης:
Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας και Απολογιστικών Στοιχείων Φορέα
- Προσάρτημα 2 Οικονομοτεχνικής Μελέτης:
Σχέδια αποτύπωσης εγκαταστάσεων επενδυτικού σχεδίου: τοπογραφικό διάγραμμα οικοπέδου, διάγραμμα κάλυψης, βασικά αρχιτεκτονικά σχέδια υφιστάμενων και νέων κτιριακών εγκαταστάσεων, και σχέδιο διάταξης υφιστάμενου και νέου μηχανολογικού εξοπλισμού (layout).

4. Ερωτηματολόγιο με ψηφιακή υπογραφή

Το Ερωτηματολόγιο παράγεται από το Πληροφοριακό Σύστημα μετά την ηλεκτρονική υποβολή του φακέλου τεκμηρίωσης και περιλαμβάνει στοιχεία της επένδυσης, υπογράφεται με ηλεκτρονική υπογραφή από το νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα της επένδυσης ή σε περίπτωση υπό σύσταση φορέα, από τα φυσικά πρόσωπα ή τους εκπροσώπους των νομικών προσώπων που θα συστήσουν το φορέα.

Στη συνέχεια το ψηφιακά υπογεγραμμένο αρχείο επισυνάπτεται στο Πληροφοριακό Σύστημα και ακολουθεί η οριστική υποβολή του ηλεκτρονικού φακέλου τεκμηρίωσης.

Κατάλογος Επιλέξιμων Δαπανών

Εισαγωγή

Οι δαπάνες στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Νόμου 4399/2016 διαχωρίζονται σε Δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων και Δαπάνες Εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων. Ο επενδυτής κατά το σχεδιασμό του επενδυτικού σχεδίου, πρέπει να λάβει υπόψη του τις προδιαγραφές που ορίζει ο νόμος όσον αφορά στις επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών, οι οποίες συνθέτουν το επενδυτικό του σχέδιο.

Ακολουθεί αναλυτικός κατάλογος των επιλέξιμων δαπανών, καθώς και ενδεικτική περιγραφή των εργασιών ανά κατηγορία δαπάνης για τις ανάγκες του Νέου Αναπτυξιακού Νόμου.

Επιλέξιμες Δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων

Οι δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων αναλύονται στις κάτωθι δαπάνες:

Επιλέξιμες Δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων (Άρθρο 8)

ΟΜΑΔΑ Α. Περιφερειακές Ενισχύσεις – επενδυτικές ενισχύσεις (άρθρο 14 Γ.Α.Κ.)

1. ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (Συμβατική επένδυση)
2. ΕΡΓΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ (Συμβατική)
3. ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (Συμβατική ή/και leasing)
4. ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ (Συμβατική ή/και leasing)
5. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ (Συμβατική)
6. ΑΓΟΡΑ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΑΥΣΕΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ (Συμβατική)
7. ΆΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Συμβατική)
8. ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (Συμβατική)

Επιλέξιμες Δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων

Οι δαπάνες εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων κατατάσσονται σε δύο ομάδες: «Ενισχύσεις προς ΜΜΕ» και «Ενισχύσεις για νεοσύστατες επιχειρήσεις». Στις δαπάνες αυτές παρέχονται άλλες, πλην των περιφερειακών, ενισχύσεις, με τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται στο Γ.Α.Κ. Κάθε ομάδα αναλύεται στις κατηγορίες που παρουσιάζονται παρακάτω:

Επιλέξιμες Δαπάνες ΕΚΤΟΣ Περιφερειακών Ενισχύσεων (Άρθρο 9)

ΟΜΑΔΑ Β. Ενισχύσεις προς ΜΜΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.)

1. ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (Συμβατική) (μόνο για Νέες ΜΜΕ)

ΟΜΑΔΑ Γ. Ενισχύσεις για νεοσύστατες επιχειρήσεις (άρθρο 22 Γ.Α.Κ.)

1. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ (Συμβατική) (μόνο για Υπό Ίδρυση Μικρές και Πολύ Μικρές)

1. Επενδυτικές δαπάνες για **συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ** (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.). Οι δαπάνες αυτές αφορούν σε μελέτες και αμοιβές συμβούλων για επενδυτικά σχέδια νέων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και δεν μπορεί να αποτελούν αντικείμενο συνεχούς ή περιοδικής δραστηριότητας, ούτε να συνδέονται με τις συνήθεις λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης όπως τακτικές υπηρεσίες παροχής φορολογικών και νομικών συμβουλών ή διαφημιστικές υπηρεσίες.
2. **Δαπάνες εκκίνησης** (άρθρο 22 Γ.Α.Κ.) για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις. Δαπάνες που πραγματοποιούνται για την ίδρυση και αρχική οργάνωση της οικονομικής μονάδας. Ως δαπάνες εκκίνησης νοούνται εκείνες που πραγματοποιούνται για την ίδρυση της οικονομικής μονάδας, την απόκτηση διαρκών μέσων εκμεταλλεύσεως, καθώς και για την επέκταση και αναδιοργάνωσή της. Ενδεικτικά αναφέρονται τα έξοδα καταρτίσεως και δημοσιεύσεως του καταστατικού, τα έξοδα δημόσιας προβολής της ιδρύσεως, της καλύψεως του εταιρικού κεφαλαίου, της εκπονήσεως τεχνικών, εμπορικών και οργανωτικών μελετών, τα έξοδα ερευνών, τα έξοδα έκδοσης ομολογιακών δανείων καθώς και τα έξοδα διοικητικής υποστήριξης, νομικών υπηρεσιών και παροχής συμβουλών που πραγματοποιούνται μέχρι την έναρξη της εκμεταλλεύσεως.

Ενδεικτική περιγραφή εργασιών ανά κατηγορία δαπάνης

Στη συνέχεια παρατίθενται ενδεικτικές εργασίες για κάθε κατηγορία δαπάνης για τις ανάγκες του Αναπτυξιακού Νόμου 4399/16.

1. Επιλέξιμες Δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων

ΟΜΑΔΑ Α. Περιφερειακές Ενισχύσεις - Επενδυτικές Ενισχύσεις (άρθρο 14 Γ.Α.Κ.)

1. ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι δαπάνες κατασκευής, επέκτασης και εκσυγχρονισμού κτηριακών εγκαταστάσεων και ειδικών και βοηθητικών εγκαταστάσεων των κτηρίων καθώς και οι κτηριακές κατασκευές για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία.

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Χωματουργικές εργασίες - Θεμελιώσεις	Εκσκαφές, επιχωματώσεις, εξυγιάνσεις, αντιστηρίξεις, κ.λπ. που αφορούν την κατασκευή των κτηρίων
2.	Κατασκευή φέροντος οργανισμού	Σκυρόδεμα, οπλισμός, μεταλλικά στοιχεία, δικτυώματα, πλαίσια, ξύλινα στοιχεία, ζευκτά, μονώσεις, αποστραγγίσεις, κ.λπ.
3.	Κατασκευή οργανισμού πληρώσεως	Οπτοπλινθοδομές, ξηρά δόμηση, panels, λιθοδομές, μονώσεις, επιχρίσματα, χρωματισμοί, κ.λπ.
4.	Χρωματισμοί	Χρωματισμοί επί εσωτερικών και εξωτερικών τοίχων, χρωματισμοί μεταλλικών επιφανειών κ.λπ.
5.	Κουφώματα - Υαλοπετάσματα	Εξωτερικά και εσωτερικά από αλουμίνιο, ξύλο, πλαστικό, περσίδες όλων των τύπων, κ.λπ.
6.	Επικαλύψεις - Επενδύσεις	Εξωτερικές και εσωτερικές σε οριζόντιες και κατακόρυφες επιφάνειες από ξύλο, πέτρα, μάρμαρο, πλακίδια, γυψοσανίδες, γρανίτες, πετάσματα, κεραμίδια, διακοσμητικά τούβλα, κ.λπ.
7.	Μεταλλικές και ξύλινες κατασκευές	Κιγκλιδώματα, εσχάρες, σκάλες, στέγαστρα, ερμάρια, κάθε τύπου κατασκευές που αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του κτηρίου, κ.λπ.
8.	Συνήθεις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις (ισχυρά - ασθενή ρεύματα)	Ηλεκτρολογικές, υδραυλικές εγκαταστάσεις κτηρίων καθώς και εγκαταστάσεις κλιματισμού - αερισμού (μη συμπεριλαμβανομένων των μονάδων) οι οποίες είναι συνδεδεμένες με το κτήριο κατά τέτοιο τρόπο ώστε ο αποχωρισμός τους να μην είναι δυνατό να γίνει χωρίς να προκαλέσει καταστροφή του κτηρίου
9.	Συνήθεις υδραυλικές εγκαταστάσεις	
10.	Συνήθεις Εγκαταστάσεις Κλιματισμού - αερισμού	

2. ΕΡΓΑ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Χωματοургικές εργασίες	Εκσκαφές, επιχωματώσεις, εξυγιάνσεις, αντιστηρίξεις, κ.λπ. που αφορούν τον Περιβάλλοντα Χώρο και δεν συμπεριλαμβάνονται στη κατασκευή των κτηρίων
2.	Διαμόρφωση Περιβάλλοντος Χώρου	Διαμόρφωση δρόμων, πεζόδρομων και ανοιχτών χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων - Πλακοστρώσεις
3.	Διαμόρφωση ειδικών χώρων	Οικοδομικές εργασίες για την κατασκευή πισινών, γηπέδων αθλοπαιδιών, παιδικών χαρών κ.λπ.
4.	Περίφραξη Οικοπέδου	Κατασκευή περιμετρικής περίφραξης οικοπέδου, εγκαταστάσεις εισόδου
5.	Οικοδομικά βιολογικού καθαρισμού	Οικοδομικές εργασίες για την κατασκευή βιολογικού καθαρισμού
6.	Φυτεύσεις	Αγορά φυτών, υλικών, εργασίες κηποτεχνικής
7.	Ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις Περιβάλλοντος Χώρου	Καλωδιώσεις, Φωτισμός Περιβάλλοντος Χώρου
8.	Υδραυλικές εγκαταστάσεις Περιβάλλοντος Χώρου	Αποχέτευση (σύστημα απορροής ακαθάρτων, κατασκευή δικτύου ομβρίων), δίκτυο ύδρευσης Περιβάλλοντος Χώρου κ.λπ.
9.	Υδροδότηση	Γεωτρήσεις για υδροδότηση, δεξαμενές νερού.

3. ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Στην κατηγορία «ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ – ΤΕΧΝΙΚΕΣ (ΕΙΔΙΚΕΣ) ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ» περιλαμβάνονται οι δαπάνες αγοράς και εγκατάστασης καινούριων σύγχρονων μηχανημάτων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών εγκαταστάσεων και γενικά των διευθετήσεων που γίνονται για την μόνιμη εγκατάστασή τους και τη σύνδεσή τους στο παραγωγικό κύκλωμα. Επίσης, οι δαπάνες εκσυγχρονισμού μηχανολογικών εγκαταστάσεων που δεν σχετίζονται με τα κτήρια. Ακόμα, περιλαμβάνονται οι δαπάνες κατασκευής, αγοράς, προμήθειας ή εκσυγχρονισμού ειδικών εγκαταστάσεων που χωρίς να σχετίζονται με τα μηχανήματα είναι απαραίτητες για την παραγωγική λειτουργία της μονάδας που συνδέεται με το επενδυτικό σχέδιο. (π.χ. εγκαταστάσεις θέρμανσης, μονάδων κλιματισμού ή αποθηκευτικές δεξαμενές)

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Γραμμή Παραγωγής (προσδιορίζεται περιγραφικά)	Αγορά – Εγκατάσταση ομάδας Μηχανημάτων – Εξοπλισμών – Αυτοματισμών που εκτελούν συγκεκριμένη ολοκληρωμένη εργασία ή/και οδηγούν στην παραγωγή ολοκληρωμένου ενδιάμεσου ή τελικού προϊόντος (π.χ. γραμμή παραγωγής προφίλ αλουμινίου, γραμμή διαμόρφωσης χαρτοκιβωτίων κ.λπ.)
2.	Ομοειδή Μηχανήματα – Εξοπλισμοί (προσδιορίζεται περιγραφικά)	Αγορά – Εγκατάσταση Μηχανημάτων – Εξοπλισμών που χρησιμοποιούνται για παρόμοιες εργασίες (π.χ. ταινιόδρομοι, δεξαμενές υλικών) κ.λπ.
3.	Μεμονωμένο βασικό Μηχάνημα (προσδιορίζεται περιγραφικά)	Διακριτή ομάδα μπορεί να αποτελεί ένα μεμονωμένο βασικό μηχάνημα που εκτελεί συγκεκριμένες εργασίες (π.χ. πρέσα σύνθλιψης)
4.	Βάσεις Μηχανημάτων	Κατασκευή μεταλλικών βάσεων ή βάσεων από οπλισμένο σκυρόδεμα για την τοποθέτηση των μηχανημάτων.
5.	Εγκαταστάσεις θέρμανσης	Αγορά και εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού του λεβητοστασίου και του δικτύου θερμού νερού (λέβητες, καυστήρες, κυκλοφορητές, εναλλάκτες, πιεστικά συγκροτήματα, θερμαντικά σώματα κ.λπ.)
6.	Μονάδες κλιματισμού – Αερισμού	Αγορά και εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού κλιματισμού – αερισμού (εξωτερικές και εσωτερικές κλιματιστικές μονάδες, αντλίες θερμότητας κ.λπ.)
7.	Υποσταθμός – Ηλεκτρολογικές Εγκαταστάσεις	Αγορά και εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού του Υποσταθμού και λοιπού ηλεκτρολογικού εξοπλισμού (μετασχηματιστές, ηλεκτροπαραγωγό ζεύγος, πίνακες, συστήματα αδιάλειπτης παροχής τάσης και προστασίας δικτύου κ.λπ.)
8.	Σύστημα καθορισμού υγρών ή και αερίων αποβλήτων	Αγορά και εγκατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού των συστημάτων συλλογής και καθορισμού υγρών και αερίων αποβλήτων (π.χ. αντλίες, βιολογικός καθαρισμός, φίλτρα, κ.λπ.)
9.	Εγκατάσταση πεπιεσμένου αέρα ή/και αερίων	Αγορά και εγκατάσταση δικτύων πεπιεσμένου αέρα ή /και αερίων, αεροσυμπιεστών, αεροφυλακίων, φίλτρων, ξηραντών, δεξαμενών αποθήκευσης.
10.	Γερανογέφυρες	Αγορά και εγκατάσταση γερανογεφυρών
11.	Γεφυροπλάστιγγα	Αγορά και εγκατάσταση γεφυροπλάστιγγας
12.	Μηχανικές εγκαταστάσεις φορτοεκφόρτωσης	Αγορά και εγκατάσταση ηλεκτροϋδραυλικών μεταλλικών ραμπών, αυτόματων μεταλλικών θυρών φορτοεκφόρτωσης κ.λπ. (αφορούν κυρίως μονάδες εφοδιαστικής αλυσίδας)

13.	Αντλίες – σωληνώσεις	Αγορά και εγκατάσταση των αντλιών και σωληνώσεων για την διακίνηση υγρών και αέριων υλικών της παραγωγικής διαδικασίας
14.	Εξοπλισμός λειτουργίας πισινών, εγκαταστάσεων θαλασσοθεραπείας και SPA ξενοδοχειακής μονάδας	Αγορά και εγκατάσταση του μηχανολογικού εξοπλισμού λειτουργίας των πισινών, κέντρων θαλασσοθεραπείας και εγκαταστάσεων SPA (αντλίες, κυκλοφορητές κ.λπ.)
15.	Πυρανίχνευση – Πυρόσβεση	Αγορά εξοπλισμού πυρανίχνευσης και πυρόσβεσης (ανιχνευτές, πυροσβεστήρες, πυροσβεστικές φωλιές κ.λπ.)

4. ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Στην κατηγορία «ΛΟΙΠΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ» περιλαμβάνονται:

- Οι δαπάνες αγοράς και εγκατάστασης λοιπού εξοπλισμού ή /και
- η αγορά επίπλων και σκευών γραφείου μόνον εφόσον αποτελούν μέρος ξενοδοχειακού εξοπλισμού

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Επίπλωση δωματίων και κοινόχρηστων χώρων τουριστικών μονάδων	Αγορά επίπλων δωματίων και κοινοχρήστων χώρων τουριστικών μονάδων
2.	Εξοπλισμός λινόθήκης – λουτρού – υφασμάτων τουριστικών μονάδων	Αγορά λευκών ειδών (σεντόνια, κουβέρτες, πετσέτες, κ.λπ.), κουρτινών και λοιπών υφασμάτων ειδών
3.	Εξοπλισμός κουζίνας τουριστικών μονάδων	Αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού ψυκτικών θαλάμων, μηχανημάτων παραγωγής αρτοσκευασμάτων, φούρνων, εστιών, πλυντηρίων πιάτων, θερμοθαλάμων, σκευών μαγειρέματος κ.λπ. που βρίσκονται στο χώρο της κουζίνας ή και στο χώρο εστιατορίων και μπαρ, σκεύη σερβιρίσματος (ποτήρια, πιάτα)
4.	Εξοπλισμός πλυντηρίων, σιδερωτηρίων και ειδικών χώρων (γυμναστήριο, αίθουσα συνεδρίων, κ.λπ.) για ξενοδοχεία	Αγορά πλυντηρίων, στεγνωτηρίων, σιδερωτηρίων, οργάνων γυμναστικής, οπτικοακουστικός εξοπλισμός συνεδρίων κ.λπ.
5.	Τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός	Αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών (τηλεφωνικό κέντρο, τηλεφωνικές συσκευές)
6.	Εξοπλισμός δωματίων και κοινοχρήστων χώρων τουριστικών μονάδων	Αγορά εξοπλισμού δωματίων και κοινοχρήστων χώρων τουριστικών μονάδων (π.χ. ψυγεία, τηλεοράσεις, φωτιστικά, ομπρέλες, ξαπλώστρες, διακοσμητικά, κ.λπ.)
7.	Διάφορα συστήματα - αυτοματισμοί	Αγορά και εγκατάσταση συστημάτων αυτοματισμού (π.χ. Σύστημα ηλεκτρονικών κλειδαριών δωματίων ξενοδοχείου, συναγερμού, ενδοεπικοινωνίας, κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης, κεραία λήψης τηλε-οπτικού σήματος,), συστημάτων ασφάλειας κ.λπ.
8.	Συστήματα Η/Υ	Αγορά Η/Υ και λοιπού εξοπλισμού (PC, RouterPrinters, κ.λπ.)
9.	Εξοπλισμός για άτομα με Αναπηρία	Αμαξίδια κ.λπ.
10.	Ζώα για πάγια εκμετάλλευση	Αγορά του ζωικού κεφαλαίου κτηνοτροφικών επιχειρήσεων

5. ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ

Στην κατηγορία δαπανών «ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕΣΑ» περιλαμβάνονται τα κάθε είδους οχήματα με τα οποία η επιχείρηση διενεργεί μεταφορές και μετακινήσεις του προσωπικού και των υλικών αγαθών της (π.χ. εμπορευμάτων, έτοιμων προϊόντων ή υλικών), υπό την προϋπόθεση ότι αυτά κινούνται εντός του χώρου της μονάδας. Δεν είναι επιλέξιμα μεταφορικά μέσα έως 6 θέσεων.

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Ανυψωτικά μηχανήματα	Αγορά περονοφόρων ανυψωτικών μηχανημάτων (κλαρκ)
2.	Φορτηγά – λοιπά οχήματα	Αγορά μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας (μικρά φορτηγά, ρυμούλκες, φορτωτές κ.λπ.)
3.	Οχήματα μεταφοράς προσωπικού και πελατών	Αγορά οχημάτων μαζικής μεταφοράς προσωπικού και πελατών υπό την προϋπόθεση ότι κινούνται εντός του χώρου της μονάδας. Δεν είναι επιλέξιμη η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως 6 θέσεων.

6. ΑΓΟΡΑ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΟΥ ΕΧΕΙ ΠΑΥΣΕΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Αγορά του ακινήτου (κτήριο) της μονάδας	Για την δημιουργία των δαπανών αυτής της κατηγορίας λαμβάνεται υπόψη ο διαχωρισμός της αξίας κτήσης των παγίων στοιχείων στο συμβόλαιο αγοράς, ο διαχωρισμός κατά την αποτίμηση της αξίας αυτών από τα αρμόδια όργανα καθώς και ο διαχωρισμός κατά την αποτύπωση στο λογιστικά βιβλία της επιχείρησης
2.	Αγορά του μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού της μονάδας	

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Στην κατηγορία αυτή επιλέξιμες για τους σκοπούς του Νόμου 4399/2016 είναι:

- **Για τις μεγάλες επιχειρήσεις**, οι δαπάνες που αφορούν την αγορά **του συνόλου** των υφιστάμενων παγίων στοιχείων ενεργητικού (κτήρια, μηχανήματα και λοιπός εξοπλισμός) μιας παραγωγικής μονάδας,
- **για τις ΜΜΕ**, οι δαπάνες του συνόλου ή/και μέρους των στοιχείων ενεργητικού μιας παραγωγικής μονάδας, εφόσον **συντρέχουν και για τις 2 περιπτώσεις εταιρειών σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις**:
 - α. Η μονάδα αυτή έχει παύσει τη λειτουργία της,
 - β. η αγορά πραγματοποιείται από το φορέα της επένδυσης που δε σχετίζεται με τον πωλητή,
 - γ. η σχετική συναλλαγή πραγματοποιείται υπό τους συνήθεις όρους της αγοράς,
 - δ. τα μηχανήματα και ο λοιπός εξοπλισμός δεν μπορεί να είναι παλαιότερα των επτά (7) ετών από την ημερομηνία πρώτης κτήσης τους.

Σε περίπτωση κατά την οποία στοιχεία ενεργητικού έχουν στο παρελθόν ενισχυθεί μέσω αναπτυξιακών νόμων ή άλλων καθεστώτων ενισχύσεων, **εξαιρούνται** από τις επιλέξιμες δαπάνες του υποβαλλομένου επενδυτικού σχεδίου.

Στην κατηγορία αυτή δαπανών στο επιλέξιμο κόστος δεν περιλαμβάνεται το ποσό του τιμήματος που αντιστοιχεί στην αξία του γηπέδου.

7. ΆΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

α/α	Τίτλος	Δαπάνες που περιλαμβάνονται
1.	Δαπάνες για την μεταφορά τεχνολογίας – τεχνογνωσίας	Αγορά δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών εκμετάλλευσης τεχνογνωσίας ή μη καταχωρημένων τεχνικών γνώσεων
2.	Πιστοποίηση προϊόντων και διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας	Έξοδα πιστοποίησης προϊόντων και διαδικασιών διασφάλισης ποιότητας, απόκτηση ISO, κ.λπ.
3.	Αγορά, ανάπτυξη λογισμικού	Δαπάνες αγοράς αναγκαίου λογισμικού για ανάγκες μηχανοργάνωσης, δημιουργίας ηλεκτρονικών αγορών, κ.λπ.
4.	Συστήματα οργάνωσης της επιχείρησης	Δαπάνες ανάπτυξης συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Στην κατηγορία δαπανών «**ΑΥΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ**», επιλέξιμες για τους σκοπούς του Νόμου 4399/2016, εφόσον πληρούν σωρευτικά τις προϋποθέσεις της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν.4399/16, είναι **μόνο** οι δαπάνες που αφορούν:

- Μεταφορά τεχνολογίας μέσω της απόκτησης δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών εκμετάλλευσης τεχνογνωσίας και μη καταχωρημένων τεχνικών γνώσεων ή/και
- συστήματα διασφάλισης και ελέγχου ποιότητας, πιστοποιήσεων, προμηθείας και εγκατάστασης λογισμικού και συστημάτων οργάνωσης της επιχείρησης.

Σημείωση:

Η αξία αγοράς λογισμικών προγραμμάτων Η/Υ, σύμφωνα με τη γνωμάτευση του Ε.ΣΥ.Λ. 142/1948/1993, καταχωρείτο στον 16.17.00 ως έξοδα πολυετούς απόσβεσης. Με το έγγραφο όμως του ΣΛΟΤ 310/2005 η απόφαση αυτή έπαυσε να ισχύει. Συνεπώς και ο λογαριασμός 16.17.00 «Λογισμικά προγράμματα» καταργείται και τα λογισμικά προγράμματα Η/Υ πρέπει να καταχωρούνται ως ασώματες ακινητοποιήσεις σε κατάλληλο υπολογαριασμό του 16.05 «Λοιπά δικαιώματα» κατά ΕΓΛΣ ή στο λογαριασμό 18.03.01-Αξία κτήσης λοιπών άυλων κατά ΕΛΠ.

8. ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΝΕΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Επιλέξιμη είναι η δαπάνη **μισθολογικού κόστους των νέων θέσεων εργασίας** που δημιουργούνται ως αποτέλεσμα της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου υπολογιζόμενο για περίοδο δύο (2) ετών από τη δημιουργία κάθε θέσης. Το ως άνω μισθολογικό κόστος αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη μόνο αυτοτελώς.

Δεν μπορεί να συνδυαστεί με κανένα άλλο είδος δαπάνης.

2. Επιλέξιμες Δαπάνες Εκτός Περιφερειακών Ενισχύσεων

ΟΜΑΔΑ Β. Ενισχύσεις προς ΜΜΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.)

1. ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (μόνο για Νέες ΜΜΕ)

α/α	Τίτλος ομάδας	Δαπάνες που περιλαμβάνονται στην ομάδα εργασιών
1.	Αμοιβές προς τρίτους για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου	Αμοιβές για την τεχνική και οικονομική παρακολούθηση και συντονισμό της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου
2.	Αμοιβές συμβούλου για την υποστήριξη σε θέματα Δημοσίου	Αμοιβές συμβούλων για την υποστήριξη στις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις
3.	Αμοιβές συμβούλου για την υποστήριξη σε θέματα χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου	Αμοιβές συμβούλων για την υποστήριξη στη λήψη του δανείου και την εκταμίευση της κρατικής ενίσχυσης
4.	Δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών για την οργάνωση της επιχείρησης	Δαπάνες μελετών και συμβουλευτικών υπηρεσιών για την οργάνωση της διοίκησης, την αναδιοργάνωση των επιμέρους λειτουργιών της επιχείρησης, τον ανασχεδιασμό των επιχειρηματικών διαδικασιών και την τυποποίηση των διαδικασιών, και συγκριτικών μελετών επιδόσεων. Οι ανωτέρω μελέτες θα πρέπει να συναρτώνται άμεσα και να εξυπηρετούν την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου
5.	Δαπάνες μελετών αγοράς	Δαπάνες για την έρευνα της αγοράς και την εκπόνηση μελετών προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών που συναρτώνται άμεσα με το επενδυτικό σχέδιο

ΟΜΑΔΑ Γ. Ενισχύσεις για νεοσύστατες επιχειρήσεις (άρθρο 22 Γ.Α.Κ.)

1. ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ

(μόνο για Υπό Ίδρυση Μικρές και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις)

α/α	Τίτλος ομάδας	Δαπάνες που περιλαμβάνονται στην ομάδα εργασιών
1.	Δαπάνες έναρξης επιχειρηματικής δραστηριότητας	Δαπάνες για νομικές υπηρεσίες και υπηρεσίες διοικητικής υποστήριξης και παροχής συμβουλών που έχουν άμεση σχέση με τη δημιουργία της επιχείρησης, κατάρτισεως και δημοσιεύσεως του καταστατικού, δημόσιας προβολής της ιδρύσεως, καλύψεως του εταιρικού κεφαλαίου
2.	Δαπάνες εκπόνησης μελετών για την έναρξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας	Δαπάνες για την εκπόνηση τεχνικών, εμπορικών και οργανωτικών μελετών, τα έξοδα ερευνών

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

